

ÜRİNER SİSTEM

Eray BALCI¹

TERMİNOLOJİ

- » Gerota fasyası: Böbrek ve adrenal bez çevresindeki perirenal yağ tabakasını anteriordan çevreleyen elastik bağ dokusudur (1).
- » Zuckerkandl fasyası: Böbrek posteriorunda bulunan elastik bağ dokusudur (1).
- » Donör nefrektomi: Böbrek nakli için canlı vericiden böbrek alınması işlemidir (2).
- » Üretral karunkül: Kırmızı renkte, dokunulduğunda kolayca kanayabilen, yumuşak yapıda ve ahududuya benzeyen, genelde 1 cm civarında büyüklüğe erişebilen benign vasküler kitlesel lezyonlardır. Sıklıkla menopoza girmiş, post-menopozal kadınlarda görülmektedir (3).
- » Prolapsus: Vücuttaki bazı yapı ve organlarda meydana gelen dışarı çıkma veya sarkma durumudur (4).
- » Pyelonefrit: Böbrekte olan üriner sistem enfeksiyonudur (5).
- » Sistosel: Mesanenin vajen içerisine sarkmasıdır (6).
- » Rektosel: Rektumun vajen içerisine doğru sarkmasıdır (7).
- » Enterosel: Genellikle histerektomili hastalarda ince bağırsağın vajen üst duvarını iterek çıkıntı oluşturmasıdır (8).
- » Stres inkontinans: Karın iç basıncının artması (Öksürme, hapşırma, gülme, ağır kaldırma vb.) sonucu istemsiz idrar kaçırmadır (9).
- » Hidronefroz: İdrarın böbrekte birikimi nedeniyle böbrek boyutunun artmasıdır. Genellikle üriner sistemde bir tıkanıklık nedeniyle gelişir (10).

¹ Dr., Konya Şehir Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği, dreraybalci@gmail.com

Oskültasyonda üfürüm saptanması; arteriovenöz fistül, renal arter darlığı veya vasküler tümör düşündürür.

Travma hastalarında böbrek yaralanması genellikle künt travmada olur. Travma hastalarına mutlaka foley üretral katater takılarak idrar rengi gözlenmelidir. Hematüri üriner yaralanma düşündürür.

İdrar yapamama ve karında şişlik/ağrı ile gelen hastada akla "Akut Üriner Retansiyon" olabileceği gelmelidir. Bunun erkeklerde en sık nedeni Benign Prostat Hiperplazisi'dir.

SONUÇ

Üriner sistem semptom ve bulguları olan hastaların özenle incelenerek detaylı anamnez alınması, çok yönlü sorgulanması ve ayrıntılı fizik muayene yapılması gerekmektedir. Hastalar multidisipliner değerlendirilmeli ve tanı koymada çok dikkatli yaklaşılmalıdır. Özellikle acile başvuran karın ağrısı olan hasalarda üriner sistem patolojileri ön tanıda düşünölmelidir.

KAYNAKLAR

1. Tirkes T, Sandrasegaran K, Patel AA, Hollar MA, Tejada JG, Tann M, et al. Peritoneal and retroperitoneal anatomy and its relevance for cross-sectional imaging. *Radiographics*. 2012;32(2):437-51.
2. Ratner LE, Ciseck LJ, Moore RG, Cigarroa FG, Kaufman HS, Kavoussi LR. Laparoscopic live donor nephrectomy. *Transplantation*. 1995;60(9):1047-9.
3. Ferrier PA. Urethral caruncle. *California and Western Medicine*. 1926;24(4):500.
4. Bump RC, Mattiasson A, Bø K, Brubaker LP, DeLancey JO, Klarskov P, et al. The standardization of terminology of female pelvic organ prolapse and pelvic floor dysfunction. *American journal of obstetrics and gynecology*. 1996;175(1):10-7.
5. Craig WD, Wagner BJ, Travis MD. Pyelonephritis: radiologic-pathologic review. *Radiographics*. 2008;28(1):255-76.
6. WHITE GR. Cystocele: a radical cure by suturing lateral sulci of vagina to white line of pelvic fascia. *Journal of the American Medical Association*. 1909;53(21):1707-10.
7. Rosato G. Rectocele and perineal hernias. *Fundamentals of anorectal surgery*, Second ed London: WB Saunders Company. 1998:187-97.
8. Meigs JV. Enterocele or posterior vaginal hernia. *Surgical Clinics of North America*. 1947;27(5):1226-30.
9. Nygaard IE, Heit M. Stress urinary incontinence. *Obstetrics & Gynecology*. 2004;104(3):607-20.
10. Gulmi FA, Felsen D. Pathophysiology of urinary tract obstruction. *Smith's textbook of endourology*. 2012:95-119.
11. Asplin JR. Nephrolithiasis. *Nephrology Secrets*: Elsevier; 2012. p. 123-30.

12. Glazer K, Brea IJ, Vaitla P. Ureterolithiasis. StatPearls [Internet]: StatPearls Publishing; 2022.
13. Curtis LA, Dolan TS, Cespedes RD. Acute urinary retention and urinary incontinence. *Emergency medicine clinics of North America*. 2001;19(3):591-620.
14. Weiss JP, Blaivas JG. Nocturia. *The Journal of urology*. 2000;163(1):5-12.
15. Bremnor JD, Sadovsky R. Evaluation of dysuria in adults. *American family physician*. 2002;65(8):1589.
16. Sutton JM. Evaluation of hematuria in adults. *Jama*. 1990;263(18):2475-80.
17. Moore KL, Dalley AF, Agur AM. *Clinically oriented anatomy*: Lippincott Williams & Wilkins; 2013.
18. Sadler TW. *Langman's medical embryology*: Lippincott Williams & Wilkins; 2022.
19. Hall JE, Hall ME. *Guyton and Hall textbook of medical physiology e-Book*: Elsevier Health Sciences; 2020.
20. Kaysı A. *İç hastalıkları:(semiyoloji)*: Alfa; 2007.